

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Tredje behandling af lovforslag nr. L 56: Forslag til militær disciplinarlov.

Af forsvarsministeren (Søren Gade).

(Fremsat 23/2 2005. Første behandling 11/3 2005. Anden behandling 19/5 2005. Tillægsbetænkning 26/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges med 96 stemmer (V, S, DF, KF og RV) mod 10 (SF, EL og TF); 1 (SIU) stemte hverken for eller imod.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Tredje behandling af lovforslag nr. L 57: Forslag til lov om etablering af udbygget radarovervågning af Danmarks farvandsområder.

Af forsvarsministeren (Søren Gade).

(Fremsat 24/2 2005. Første behandling 11/3 2005. Betænkning 28/4 2005. Anden behandling 19/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Afstemning

Lovforslaget vedtoges enstemmigt med 107 stemmer.

Formanden:

Lovforslaget vil nu blive sendt til statsministeren.

Den næste sag på dagsordenen var:

16) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 89:

Forslag til folketingsbeslutning om fortsat dansk bidrag til en multinational sikringsstyrke i Irak.

Af udenrigsministeren (Per Stig Møller).

(Fremsat 11/5 2005. Første behandling 17/5 2005. Betænkning 26/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frank Aaen (EL):

Krigen i Irak har allerede kostet 100.000 døde. Hver eneste dag hører vi om nye dødsfald, soldater, der bliver slået ihjel, civile, der i stort tal bliver slået ihjel, og det er åbenbart en udvikling, der er uden ende. Vi har flere gange fået den prognose, at nu var volden i aftagende, og nu var vi på vej mod en stabil og rolig situation, men alligevel tager volden til, og ingen har i dag nogen som helst forestilling om, at volden snart vil ophøre.

Vi advarede tidligere og nævnte det også under førstebehandlingen, at der er alvorlig fare for, at det her ikke bare er en konflikt mellem oprørere og besættelsesstyrkerne, men at der også i stigende grad er tale om en borgerkrig, hvor forskellige religiøse og etniske grupper slås mod hinanden, og dermed får vi altså en udvikling, som på sigt kan have meget alvorlige konsekvenser.

Kl. 15.15

Vi har allerede tidligere i diskussionen fra Enhedslistens side henvist til udviklingen i Libanon, hvor man jo i 1980'erne så de amerikanske tropper rykke ind i Libanon efter eget udsagn for at stabilisere situationen, men de havde også i Libanon, som det er tilfældet med koalitionen i Irak i dag, deres yndlinge og dem, de ikke syntes så godt om. Derfor blev den amerikanske til-

stedeværelse i Libanon årsag til fremvækst af meget radikale og militante islamiske grupper som f.eks. Hizbollah.

Efter nogle år, da amerikanerne pakkede sammen og drog ud, havde den amerikanske tilstedeværelse kun bidraget til at uddybe den libanesiske tragedie og fremme ekstremisme.

Det er det, vi også ser i Irak. Det kan godt være, at de danske soldater er dernede med de allerbedste hensigter, men koalitionsstyrken som helhed bliver altså betragtet som amerikansk, og modstanden mod besættelsen er som nævnt slet ikke i aftagende.

Når der er den udvikling i gang, som vi ser i Irak, er det altså ikke nok at sige, at vi bare skal have mere af det samme. Danmark og USA kan sende nok så mange soldater til Irak, køre nok så mange kanoner i stilling og bombe nok så mange byer. Det kommer der ikke fred og demokrati til Irak af.

Besættelsesstyrkernes tilstedeværelse er en rød klud. Det har den været fra begyndelsen, og det er ikke blevet bedre. Det er derfor, vi hele tiden har sagt, at det gælder om at få trukket styrkerne ud. Et eller andet sted har jeg hørt, at nogle af dem, der står bag det forslag til vedtagelse, der blev vedtaget i dag, er enige om det. De kan bare ikke blive enige om, hvordan og hvornår.

Det er nødvendigt, at der hurtigt bliver truffet en beslutning om tilbagetrækning eller, hvis man vil bruge det ord, en troværdig exitstrategi. Det er meget beklageligt, at man ikke har kunnet blive enige om det i partierne, der står bag besættelsen og deltagelsen i besættelsen af Irak, men det er nødvendigt, at der sker noget.

Det argument, der er, går på, at forholdene bliver mere stabile, hvis vi bliver lidt længere. Det er ikke en opfattelse, vi deler. Det er en logik, vi er grundlæggende uenige i. Det er sådan, at jo længere tid, vi bliver, og jo længere amerikanerne bliver, jo vanskeligere bliver det på lang sigt at løse problemerne i Irak.

Det ser vi også med den opdeling, der er sket af Irak i mere eller mindre selvstyrende enheder, hvilket har skabt splid og store modsætninger. Det er der også i sydlige Irak, og derfor må det være sådan, at vi begynder at få en reel debat om en anden form for indsats end den, som finder sted i øjeblikket, hvor man bare forsøger at finde militære løsninger på problemerne.

Exitstrategien, tilbagetrækningen, skal ikke alene for irakernes skyld hurtigt på plads. Det skal den også for vores egen skyld, fordi vi ved vores deltagelse i krigen under ledelse af USA

har det politiske medansvar for grove overgreb og masser af drab på civile. Det er et faktum, vi ikke kan løbe fra. Vi er med i koalitionen, og vi har et medansvar.

Det er ikke blevet bedre på det seneste. Irak er nu begyndt at afsige dødsdomme. Vi ved, at der er udbredt brug af tortur i irakisk styrede fængsler, som på ingen måde er bedre end dem, de amerikanske styrker har haft ansvaret for i Irak.

Vi har lige fået et svar på spørgsmålet til det her beslutningsforslag, B 89, hvor vi spørger til, hvordan det er med de fanger, som Danmark er med til at tage til fange, hvor vi hjælper enten i planlægningen eller i den konkrete gennemførelse af operationer, hvor irakiske styrker tager irakiske fanger. Så spørger vi til, hvad vi har af sikkerhed for, at de fanger ikke senere bliver tortureret.

Der har vi fået at vide, at vi, når de er taget af irakerne, ikke har yderligere oplysninger om de pågældende fangers videre færd. Det er jo ikke nok. Det er jo ikke nok bare at sige, at det er irakernes ansvar, når vi hjælper dem med at fange de pågældende personer og vi ved, at der er udbredt anvendelse af tortur i irakiske fængsler.

Så vil vi anmode om at få gang i den tilbagetrækning, at sætte en dato. Det kan kun være et spørgsmål om tid, før oprøret for alvor breder sig til det sydlige Irak, hvor de danske soldater kommer i samme blodige hængedynd, som de amerikanske soldater allerede er i i Irak.

Formanden:

Tak til hr. Frank Aaen. Nu er det sådan, at meningstilkendegivelser under den her debat foregår fra talerstolen. Skulle der være en hel folketingsgruppe, som ønsker at komme på talerstolen, finder vi også ud af det.

Det er ikke nødvendigt at skifte tøj for at give udtryk for sine synspunkter.

Så er det hr. Holger K. Nielsen som ordfører.

Kl. 15.20

Holger K. Nielsen (SF):

Vi behandler i dag den fortsatte danske tilstedeværelse i Irak, om vi fortsat skal være en del af en amerikansk ledet krig, der har kostet i hvert fald 100.000 civile dræbte irakere, som har skabt kaos, som ikke har skabt den stabilitet, som man ønskede – en krig, som er folkeretsstridig, en krig, som blev gennemført, fordi den amerikanske præsident ville det.

Jeg ved godt, at der i flertallets optik ikke længere er tale om, at vi er med i krigen. Der er

tale om, at det her bare er sådan en stabiliseringsindsats, efter at krigen er afsluttet, men det holder jo ingen steder.

Enhver kan se, at der fortsat er krig i Irak. Enhver kan se, at amerikanske soldater er der, at der er en amerikansk besættelse. Enhver kan se, at der er oprørsstyrker, der i stigende grad protesterer og gør oprør imod den militære besættelse. Enhver kan se, at krigen ikke er slut endnu.

Enhver kan se, at der foregår tortur i Irak, i irakiske fængsler. Der foregår tortur hos den militære styrke, der er dernede. Vi kan i de her dage følge retssagen imod den danske officer Annemette Hommel. Der er nogle, der siger, at det, der er kommet frem i den retssag, er småting, i forhold til hvad der ellers sker. Det tror jeg sådan set er rigtigt nok. Men bare det, vi hører der er foregået hos dansk militærpoliti over for irakiske fanger, viser noget om den forråelse, der finder sted, når man er i krig.

Det var vi nogle, der udmærket var klar over, da vi gik imod krigen i sin tid, for krig er ikke noget teselskab. I krig sker der en forråelse, og det er derfor, det er udsigtsløst at ville gennemføre en demokratisk forandring gennem krig ovenfra, som Danmark støtter at USA har gjort her.

Vi mener, at det er udsigtsløst at fortsætte den her militære tilstedeværelse.

Vi har konstateret, at regeringen ikke ønsker en slutdato på det danske militære engagement. Jeg kunne forstå, at det var et meget vigtigt krav for Radikale og Socialdemokraterne, at der nu skulle være en dato for, hvornår vi sluttede det her. Jeg konstaterer, at både Radikale og Socialdemokraterne alligevel stemmer for den her forlængelse. Jeg må sige: Jeg forstår det ikke.

Jeg forstår slet ikke den politik, som Radikale og Socialdemokraterne har ført med hensyn til det her. Man var imod krig, man tog sig endelig sammen til sidst til at være imod krigen i 2003, men man har i realiteten støttet den danske og amerikanske politik efterfølgende.

Derfor virker det som slag i luften, når man siger, at man godt vil have en slutdato på den danske militære tilstedeværelse. Denne slutdato er der ikke, og det kan siges med ret stor sikkerhed, at regeringen om 8 måneder vil komme igen. Vi har ikke fået noget klart svar på, om Radikale og Socialdemokraterne til den tid fortsat vil sige ja eller nej. Jeg kunne ønske mig, at befolkningen kunne få lidt bedre svar på, om man fortsat vil støtte det her militære engagement.

Jeg bemærkede, da jeg læste det her forslag, hvordan det i forbavsende grad er sammenkædet med irakiske asylansøgere, dansk asylpolitik og Dansk Folkepartis krav om, at der skal tilbaigesendes irakiske asylansøgere i forbindelse med, at vi fortsat skal have vores militære tilstedeværelse.

Jeg finder det uhyre utiltalende, at man på den måde blander spørgsmålet om irakiske asylansøgere og udlændingepolitikken i det her land ind i den her militære tilstedeværelse, og kan kun se det som udtryk for, at regeringen endnu en gang har bøjet sig for Dansk Folkepartis krav.

Kl. 15.25

Det er ikke demokrati, Dansk Folkeparti slås for. De slås for, at der kan sendes så mange asylansøgere væk fra Danmark som muligt, og det er den virkelige grund til, at det parti støtter denne her krigsdeltagelse.

Det er utiltalende, at man i den grad i det her forslag blander det spørgsmål ind, som efter vores mening overhovedet ikke har noget som helst at gøre med, hvordan man i øvrigt håndterer hele irakproblematikken.

Jeg kan konstatere, at der i det her lovforslag er en bistandspolitik, en såkaldt genopretningspolitik, hvor pengene skal tages fra ulandskontoen. Hvad betyder det? Det betyder i realiteten, at det er de fattige ulande, der skal finansiere eftervirkningerne af den krig, som Danmark er en del af. Det er den brutale sandhed i det.

På den ene side er man med i en amerikansk ledet krig med en masse negative konsekvenser, der kræver genopretning. Det føler man så man skal betale for. Hvem skal betale det? Det skal de fattigste i bl.a. Afrika. Igen er det uhyre utiltalende, og jeg fatter ikke, at Radikale og Socialdemokraterne har villet acceptere denne sammenkædning mellem dansk ulandspolitik og den danske militære tilstedeværelse i Irak.

Vi er imod det her forslag. Vi mener, at Irak-krigen har været en stor, stor fejltagelse. Denne folkeretsstridige krig, der skal være kronen på værket i George W. Bushs ønske om, at USA med våben ovenfra skal gennemføre en amerikanisering af den øvrige verden, er et udtryk for den magtbrynde og den unilaterialisme, som hersker i USA i øjeblikket.

Det var en fejltagelse fra starten, at Danmark var med i den, det er en fejltagelse, at vi stadig væk er med i den. Jeg vil meget opfordre til, at vi nu begynder at tænke som andre europæiske

lande, heriblandt Spanien, har gjort, og at vi trækker os ud af denne krig.

Formanden:

Så er det hr. Per Kaalund som ordfører.

Per Kaalund (S):

Det var egentlig en bemærkning til hr. Holger K. Niensens indlæg, og det skal jeg gøre relativt kort ved for det første at sige – og det må jeg så genkalde – at Socialdemokratiet var imod deltagelse i krigen i Irak. Det var vi ud fra samme motivering som hr. Holger K. Niensens fra SF, nemlig at der ikke forelå et tilstrækkeligt tydeligt FN-mandat.

Da krigen erklæres afsluttet i maj-juni 2003, overgår Danmark med sine militære styrker til at blive en del af en besættelsesmagt, og fra det tidspunkt, hvor folkeretten tilsiger, at der skal være særlig beskyttelse af civilbefolkningen m.v., deltager Socialdemokratiet i det videre forløb.

Vi har afgivet et betænkningsskildring over et par sider, og det synes vi selv er ganske et godt bidrag, men jeg kan referere en enkelt linje. Der står, at juli 2006 skal være seneste tidspunkt for afslutning af det militære engagement i sin nuværende form. Dermed mener vi, at det er en slutdato, vi mener, der skal være en exitstrategi, og i øvrigt kan vi også af de besvarelser, der er kommet i forbindelse med udvalgsbehandlingen, se, at ganske mange lande væsentligt har reduceret for ikke at sige helt trukket deres militære bidrag tilbage.

Der står bl.a., at Holland skulle deltage, de har tre mand, der står, at Norge skal deltage, de har ti mand, og Australien har i dag et mindre bidrag, end Danmark har. Så vi mener klart, at der er mulighed for, at vi fra dansk side kan lave en god exitstrategi og så selvfølgelig svinge over til, som det også fremgår af beslutningsforslaget, en langt mere humanitær civil indsats, end det har været tilfældet hidtil.

(Kort bemærkning).

Morten Helveg Petersen (RV):

Jeg skal gøre, hvad jeg kan, for at formulere det som et spørgsmål, så mit indlæg må lyde noget i retning af, om ordføreren ikke vil bekræfte det udførlige betænkningsskildring, som er i tilknytning til beslutningsforslaget her, hvor der også udførligt redegøres for Det Radikale Venstres politik på området.

Inden ordføreren begynder at tale alt for meget mod bedre vidende heroppe fra, kunne det også være på sin plads at henvise til det meget udførlige betænkningsskildring, hvor vores principielle argumentation står anført beskrevet over flere sider. Så jeg vil blot bede ordføreren om at bekræfte, at det også må indgå i billedet. Det vil da være relevant.

Formanden:

Det var en kort bemærkning til hr. Per Kaalund, men der var ingen spørgsmål til hr. Per Kaalund. Så er det hr. Holger K. Nielsen for en kort bemærkning til hr. Per Kaalund.

Kl. 15.30

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg skal forsøge at svare begge to alligevel.

Jo, jeg har da læst betænkningsskildringen fra De Radikale og Socialdemokraterne, og helt ærligt så synes jeg faktisk, det er udmærket. Der er bare ét problem i det, og det er konklusionen, for konklusionen hænger slet ikke sammen med de præmisser, der er opstillet i det.

Både hr. Per Kaalund og hr. Morten Helveg Petersen siger, at man har formuleret en exitstrategi. Ja, muligvis, men den er regeringen jo lodret uenig i. Det fremgik ganske klart under førstebehandlingen. Den her regering vil ikke ud i en exitstrategi. Den vil overhovedet ikke tale om, hvordan vi kan komme ud af det her. Derfor hænger det da slet ikke sammen, at man fortsat støtter regeringens politik, samtidig med at man siger, at der bør være en exitstrategi.

Det er derfor, jeg slet ikke forstår den politik, der føres af De Radikale og Socialdemokraterne. Jeg synes, man spiller på alle de heste, man kan spille på. På den ene side forsøger man at sige til befolkningen, at man er imod krigen, at man er imod den danske deltagelse, og der er en masse betingelser. På den anden side har man fra ord til andet støttet regeringen hele vejen igennem i den her militære besættelse af Irak. Det hænger ikke sammen nogen steder.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det var hr. Per Kaalund, der argumenterede for, at den danske tilstedeværelse var for at beskytte civilbefolkningen i Irak. Så synes jeg, det er naturligt at spørge hr. Per Kaalund: Hvordan synes Socialdemokratiet det går? Hvordan går det med at beskytte civilbefolkningen mod vold?

Hvordan går det med at beskytte den mod social elendighed? Der er en dramatisk arbejdsløshed. Der er dramatiske fald i indkomsten for almindelige irakere. Det går rigtig skidt.

Jeg synes, Socialdemokratiet i højere grad burde overveje, om det går godt med det, man har bevæget sig ind i her sammen med regeringen. Går det virkelig godt med at bakke op om en statsminister, som bare følger i hælene på George Bush, og som ikke engang under et besøg hos George Bush kan tage sig sammen til at komme med en eneste kritik af den politik, George Bush står i spidsen for? Hvordan synes Socialdemokratiet det går med at bakke op om sådan en statsminister og den politik, han står for?

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Nu har begge de foregående talt om, at Socialdemokratiet har støttet regeringen hele vejen igennem. Det har vi altså ikke. Vi stemte imod deltagelse i krigen i marts 2003, og det fremgår af alle referater og beslutningsprotokoller her i Folketinget. Vi har støttet fra maj-juni måned 2003, da Danmark blev besættelsesmagt som sådan, med hensyn til beskyttelse af civilbefolkningen. Og det er vores ærinde i den her sag.

Vi mener klart, at der bør lægges en exitstrategi. Jeg har refereret til, hvilket tidspunkt vi sætter som en slutdato, nemlig juli 2006, dvs. om et års tid. Så mener vi, at det skal være slut, og vi mener, at der skal transformeres fra den egentlige militære indsats over til mere humanitær/civil indsats kombineret med det militære. Det er vores ærinde i det her, og vi deltager gerne i genopbygningen i Irak.

Jeg skal ikke påstå, at det i dag går godt i Irak, at alt er ro osv. Hvor de danske soldater befinder sig, er der heldigvis mere roligt end oppe i Bagdadområdet og nordpå, men det ændrer ikke noget ved, at der skal gøres ganske meget for også at øge beskyttelsen af civilbefolkningen. Der har vores mål været, at der sker en såkaldt irakisering, og det vil sige, at man i langt større omfang får den irakiske administration, deres militær, deres politistyrker osv. til at fungere, og det tror vi er vejen frem for at beskytte civilbefolkningen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg anerkender, at Socialdemokratiet nølende tog afstand fra krigen, da den startede, men det

ændrer jo ikke ved, at Socialdemokratiet i dag bakker op om regeringen. Det er jo det, der sker ved at stemme for det her beslutningsforslag. Det vil sige, at man bakker op om en regering med en statsminister, som, hvis det er tilladt at sige det, er som en logrende hale bag på George Bush, og som på intet tidspunkt, så det kan høres, tager afstand fra USA's overtrædelse af internationale konventioner.

Kl. 15.35

Tror hr. Per Kaalund måske, at landets statsminister i samtale med George Bush har sagt: Kære George, nu er det på tide, at vi ændrer kurs i Irak, for det går katastrofalt. Folk dør, folk bliver fattige, folk slås indbyrdes. Der er borgerkrig undervejs. Vore soldater bliver myrdet.

Tror hr. Per Kaalund, at landets statsminister har sagt noget, der bare minder om det, til USA's præsident? Nej, det var ikke tilfældet. Der var fuld opslutning til USA's George Bush, og derfor er det meget beklageligt, at Socialdemokratiet også her bakker op om vores statsminister.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Til hr. Frank Aaen kan jeg sige, at jeg ikke kaster mig ud i nogen vurdering af, hvad jeg tror statsministeren har sagt til USA's præsident, og tilsvarende, hvad den diskussion og dialog er gået ud på. De spørgsmål må hr. Frank Aaen stille til statsministeren.

Med hensyn til B 89, beslutningsforslaget, som vi har til behandling i dag, støtter vi det med de bemærkninger, der er, og vi mener i øvrigt, at vi i de forhandlinger, der lå forud for tilblivelsen af B 89, har formået at påvirke det i den retning, vi gerne ser.

Formanden:

Hr. Holger K. Nielsen får ordet som ordfører i anden omgang.

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg må altså konstatere, at der er fuldstændig forvirring om, hvad Socialdemokraterne i virkeligheden vil her. Jeg forstår det ikke, jeg tror, at de færreste ude omkring forstår det, og jeg er ret sikker på, at det er også meningen med den uld i mund-snak, som vi før hørte fra hr. Per Kaalund.

Man siger, at man havde en exitstrategi, og det betyder, at det nuværende militæringagement skal slutte i år 2006. Ja, o.k., o.k.! Så skal der ske en ændring til en mere civil indsats, men

dog kombineret med noget militær, og det er jo derfor, at det netop bliver helt afgørende at få at vide, hvor meget militær vi stadig væk skal deltage med.

Er der tale om, at vi har ti færre soldater dernede, og er det så nok til, at Socialdemokraterne kan sige, at vi ikke længere har det nuværende grundlag? Det står helt, helt hen i det uklare, hvad det er for nogle præcise krav, man vil stille til regeringen, når regeringen med garanti kommer igen om 8 måneder og vil have det her fornyet endnu en gang.

Derfor vil jeg godt spørge hr. Per Kaalund; at jeg får svar, håber jeg så på, men jeg vil spørge hr. Per Kaalund: Kan befolkningen regne med, at det danske Socialdemokrati ligesom de spanske socialister, ligesom en række andre socialdemokratier udeomkring i Europa vil trække de danske militære tropper væk fra Irak i 2006?

Kan vi få et klart svar på det? Kan vi regne med, at det danske Socialdemokrati vil gøre som Zapatero gjorde i Spanien, nemlig forlange, at de danske soldater skal ud i år 2006? Og vil man i forlængelse af det, og i og med at man er forligspartner til regeringen, stille et ultimativt krav til regeringen om, at regeringen begynder at formulere en exitstrategi i forhold til det her?

Hvis man siger, at man har fået alle sine krav opfyldt, er det altså meget små krav, man har stillet i de her forhandlinger, for regeringen afviste fuldstændig under førstebehandlingen at diskutere exitstrategi. Regeringen afviste fuldstændig at give nogle faste datoer for, hvornår de danske soldater skulle trækkes ud.

Derfor synes jeg, at Socialdemokraterne er taget ved næsen i det her. De kørte sig vældigt frem. Nu skulle vi have et sluttidspunkt, nu skulle vi have en ændret dansk indsats i Irak. De har fået mundsvejr fra regeringen, de har ikke fået noget som helst. Derfor flagrer det i uklarhedens store grimme flab, hvad det er, Socialdemokraterne i virkeligheden vil med hensyn til det her. Jeg håber på, at vi snart kan få en forklaring af hensyn til befolkningen.

(Kort bemærkning).

Per Kaalund (S):

Det er da trist, at hr. Holger K. Nielsen er så uklar på alt. Jeg kan anbefale genlæsning af de to sideres betænkning, hvori der bl.a. fremføres, at Socialdemokratiet i øvrigt sammen med De Radikale kritiserer regeringen for en manglende exitstrategi, så vi ønsker altså tilsvarende en exitstrategi. Vi har selvfølgelig selv

nogle forestillinger om det, og det har vi givet udtryk for i vores betænkning.

Kl. 15.40

I øvrigt står der i både beslutningsforslaget og andre steder, også i denne redegørelse her, at der rent faktisk kan ske tidligere tilbagetrækning. Vi har bare sat juli 2006 som slutdato for socialdemokratiske stemmer til deltagelse i militært engagement i den nuværende form. For vores skyld må det gerne ske tidligere og hurtigere, og tilsvarende må der gerne ske en hurtigere indsats over mod, hvad vi også skriver i vores betænkning, en mere humanitær, civil indsats på bekostning af den militære del. Vi har endda givet tilslutning til, at vi, hvis regeringen kommer med forslag, vil være villige til at sende flere folk af sted til de opgaver.

Formanden:

Ja tak. Så er det hr. Helge Adam Møller som privatist.

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan se, at Enhedslistens medlemmer af Folketinget har iført sig en T-shirt, hvor der – for dem, der ikke kan se det – står: 100.000 er døde.

Jeg tænker, at man vel henviser til det, der skete, da Saddam Hussein var diktator, men så må jeg gøre opmærksom på, at man har glemt mindst ét nul, så er vi nemlig langt over 1 million.

Det var jo den diktator, som Danmark og andre har været med til at afsætte, som myrdede i snesevis af tusinder af sin egen befolkning med giftgas, som har været forbudt ifølge Genèvekonventionen siden 1921, som startede to krige, som fyrede scudmissiler mod et land, han ikke var i krig med, og som henrettede snesevis af tusinde af sin egen befolkning, som man måned efter måned finder i massegrave. Så hvorfor ikke rette det, så der står mindst 1 million? Så begynder man at nærme sig det, der var årsagen til, at Danmark i dag har soldater i Irak.

Jeg synes også, at man glemmer at sige, at når vi har soldater i Irak, er det jo, fordi et fuldstændigt enigt FN-Sikkerhedsråd med 15 nationer i en resolution ikke bare har bedt om, men har appelleret til Danmark og andre lande om at sende soldater ned. Den irakiske regering har bedt os om det, så det er FN og regeringen, der har bedt os om det.

Så det sidste, og der taler jeg som formand for Forsvarsudvalget: Der er det jo sådan, at vi er nede at besøge Irak indimellem – tre gange har

vi været dernede – og jeg konstaterer, at to af de personer, der er mest på talerstolen, netop er fra de partier, der hver eneste gang siger, at de ikke vil ned og se det her med deres egne øjne.

Nu vil jeg godt invitere hr. Holger K. Nielsen, som er nyt medlem i Forsvarsudvalget. Jeg vil sige til Hr. Holger K. Nielsen: Tag nu med, næste gang vi skal derned. Vi skal ned til et område, som er langt større end Jylland, hvor 532 danske soldater og 50 litauere har sørget for, at skolesystemet i dag fungerer. Snak med nogle af de læger, der nu kan operere, snak med nogle af de handlende, der nu er kommet i gang med at handle, og snak med alle de byråd, der er blevet oprettet ved frie, folkelige, demokratiske valg, fordi danske soldater har været med til at sikre det. Tag ned, og oplev det med egne øjne.

Lad os så se, hvor skråsikker hr. Holger K. Nielsen er bagefter.

Men det er frustrerende som formand for et udvalg at se, at de, der udtaler sig mest om det, er dem, der konsekvent siger nej tak til at se tingene med deres egne øjne. Hr. Frank Aaen er også medlem af Forsvarsudvalget, så invitationen er også til hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg må bare til det sidste, invitationen, sige nej tak. Vi har ikke noget ønske om at besøge og på den måde være med i en besættelsesstyrke. Det har vi ikke.

Den dag der er fred, den dag det er andre, der har påtaget sig opgaven at hjælpe Irak frem, vil jeg med glæde besøge Irak, men ikke som en del af den militære koalition med George Bush og USA i spidsen. Nej tak.

Må jeg så sige til hr. Helge Adam Møller, nu der opregnes alle de her uhyrligheder, som Saddam Hussein stod for, at jeg kunne fortsætte listen. Den var slet ikke udtømmende.

Men der var én ting, hr. Helge Adam Møller glemte at nævne. Det var, at de ting, som Saddam Hussein gjorde med f.eks. giftgas, skete, mens den danske regering og Vesten var venner med Saddam Hussein. Det var med giftgas, der var leveret fra Vesten, det var med våben leveret fra Vesten, at myrderierne blev gennemført. Det var på det tidspunkt, hvor hr. Helge Adam Møller sad her i Folketinget og her i Folketinget havde mulighed for at sige fra og ikke gjorde det, mens det var venstrefløjen, der stod ude på Slotspladsen og protesterede mod Saddam Hussein.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det er ikke våben, der begår uhyrligheder, det er de mennesker, der bruger våbnene. Det er den diktator, der går i spidsen og siger til sine soldater eller til sin befolkning: Nu myrder vi 60.000 kurdere med giftgas. Det er den diktator, der siger: Nu angriber vi det land med de våben, vi har. Våben i sig selv kan ikke dræbe. En køkkenkniv er jo helt ufarlig, men hvis der er en mand, der tager den i sin hånd og vil dræbe andre, så er det ikke køkkenkniven, der er den kriminelle, det er manden. Og det var Saddam Hussein, og derfor er det godt, at han sidder og får sin dom på et tidspunkt.

Og besættelsesstyrke? Ja, hvis danskerne er besættelsesstyrke i Irak, så må vi altså konstatere, at det er et fuldstændig enigt Sikkerhedsråd i FN, der har bedt os om at være der, for det er alle 15 lande, der har appelleret til Danmark, til Holland og til andre lande om at sende styrker derned, og det er den irakiske regering, der har bedt om det, en regering, der er valgt af befolkningen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Vi kan vist godt kalde det udenomssnak, at det ikke er våben, der dræber folk, det er dem, der bruger våbnene og sender soldaterne i krig, der dræber.

Men det var altså sådan, at det var Vesten, der leverede våbnene; det var altså sådan, at det var Vesten, der leverede giftgassen; det var altså sådan, at det var Vesten, der var allieret med Saddam Hussein, og som var Saddam Husseins ven, som opfordrede ham til at gå i krig f.eks. mod Iran. En af de mest blodige krige i nyere tid opfordrede vi Saddam Hussein til at gå i og til at udføre.

Så er det bare, jeg siger til hr. Helge Adam Møller: Da alle de uhyrligheder foregik, sad hr. Helge Adam Møller her i Folketinget uden at tage afstand, uden at sige, at det var forkert, at vi støttede op om Saddam Hussein fra det officielle Danmark og fra Vestens side. Det var venstrefløjen, der stod på Slotspladsen og sagde fra, og som protesterede mod Saddam Hussein.

Jeg vil nok sige, at hvis man kommer her og vil klandre andre for, hvad de gør, så bør man i det mindste bare i en bisætning forholde sig til sit eget ansvar for ikke i rette tid at have taget af-

stand fra det, der foregik, men først bagefter sige, at man er søreme også imod Saddam Hussein.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Alle de frygtelige grusomheder, som hr. Aaen nu siger at Saddam Hussein har begået, giftgas, to krige osv., er jeg jo enig i. Jeg kan bare konstatere, at havde det stået til Enhedslisten og hr. Frank Aaen, så havde hr. Saddam Hussein sidet som diktator stadig væk. Så havde der ikke været frie valg i Irak, så havde befolkningen ikke haft mulighed for for første gang i en menneskealder selv at bestemme sin skæbne.

Så hr. Frank Aaen og Enhedslisten støtter altså, at Saddam Hussein skal genindsættes på magten i Irak. Jeg har ingen forståelse for det synspunkt.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

For lige at få debatten ned på et rimeligt niveau, så støttede vi jo altså også Hans Blix. Den franske regering, den tyske regering, ja, selv et flertal i FN's Sikkerhedsråd var vi jo enige med. Men det er hr. Helge Adam Møller fuldstændig ligeglad med, det er jo fuldstændig ligegyldigt, ikke sandt, hvad et flertal i Sikkerhedsrådet kommer frem til? Derimod er, hvad USA gør, altid det rigtige. Der er H.C. Andersen-år i år, og man må sige, at De Konservative lever godt op til eventyret »Hvad fatter gør, er altid det rigtige«. Hvad George W. Bush gør, er altid det rigtige; det er den udenrigspolitik, som Det Konservative Folkeparti står for. Det er ret sørgeligt.

Så nævnede hr. Helge Adam Møller, at vi ikke har været med nede i Irak. Det er der forskellige årsager til. Men man kan jo ikke bruge det som argument for, at alt går godt i Irak. Hr. Helge Adam Møller ved jo udmærket godt, hvilken ustabilitet der er omkring Bagdad og omkring de mange andre områder, Falluja ved grænsen til Syrien og alle de andre områder, hvor der er store, store konflikter i øjeblikket.

Hr. Helge Adam Møller kender udmærket godt til de mange overgreb, den tortur, der finder sted i fængslerne, af civile irakere. Og hr. Helge Adam Møller burde vide, at så længe vi er medansvarlige for disse torturscener, så længe er vi også medansvarlige for, at det her morads fortsætter, og det skal vi trække os ud af.

Kl. 15.50

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

To bemærkninger til hr. Holger K. Nielsen.

Hr. Holger K. Nielsen nævner jo flere gange, at der er et flertal i Sikkerhedsrådet. Ja, der er et flertal, men det, der er det interessante ved det flertal, er, at det er et fuldstændig enigt flertal, det er 15 ud af 15. Det er 15 nationer ud af 15 medlemmer af Sikkerhedsrådet, som har appelleret til Danmark og andre lande om at sende styrker. Det kan man godt kalde et flertal, det er et rimeligt stort flertal: Det er alle mod nul!

Så er det, jeg spørger hr. Holger K. Nielsen: Hvordan kan det være, når man nu ellers lægger stor vægt på – og det er jeg da glad for – FN og Sikkerhedsrådet, at når FN appellerer til Danmark om at sende soldater derned, så appellerer hr. Holger K. Nielsen til Folketinget om, at vi bare skal sidde det fuldstændig overhørig, hvad FN beder om?

Så siger hr. Holger K. Nielsen, at der er forskellige årsager til, at SF aldrig har ønsket at deltage i de forskellige udvalgsrejser. Kan hr. Holger K. Nielsen ikke bare nævne én grund til, at man ikke har ønsket det?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Kære formand for Forsvarsudvalget: Jeg sad ikke i udvalget, da man var på den sidste rejse. Jeg ved da ikke hvorfor, SF's medlem ikke var med. Det er da en underlig argumentation, en apolitisk argumentation at komme frem med under denne her debat.

Med hensyn til FN's Sikkerhedsråd ved hr. Helge Adam Møller jo udmærket godt, at det, vi taler om her, er, at da man startede krigen i 2003, da var det imod et flertal i FN's Sikkerhedsråd. Det ved hr. Helge Adam Møller ganske, ganske udmærket, og derfor fatter jeg ikke, at han bliver ved med at køre den retorik, som han kører: at det bare er nogle sekterikere på den yderste venstrefløj, som ønsker, at Saddam Hussein stadig væk skal kunne terrorisere sit folk.

Vi var jo enige med Hans Blix – og også Kofi Annan i øvrigt – og et flertal i Sikkerhedsrådet om, at det var forkert at gå ind i den krig. Det er så forskellige politiske opfattelser, man kan have, og det er jo fair nok. Men den der hysteriske moralisering, som hr. Helge Adam Møller kører frem med over for os andre, er fuldstændig uacceptabel, ikke mindst fordi hr. Helge Adam Møller og de borgerlige gennem 1980'erne støttede

Saddam Hussein i hans undertrykkelse af den irakiske befolkning, af kurderne og af andre. ...

Formanden:

Ja tak ...

Holger K. Nielsen (SF):

... Man løftede ikke en finger i forhold til Saddam Hussein på det tidspunkt. Det var først, da han besatte Kuwait, og da han blev et problem for olieforsyningerne, at det her blev et problem for Vesten og for Det Konservative Folkeparti og for hr. Helge Adam Møller. Det er det virkelig pinlige i alt det her.

Formanden:

Den røde lampe signalerer faktisk, at taletiden for længst er opbrugt.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg kan konstatere, at FN's Sikkerhedsråd siden begyndelsen af 1990'erne efter krigen, som Saddam Hussein startede mod en fredeligsindet nation lige syd for – det var Kuwait – vedtog et par og tyve resolutioner i Sikkerhedsrådet, og der var ikke en eneste af de resolutioner, der blev overholdt, og hr. Holger K. Nielsen og andre i dette Folketing, et lille fåtal, ville ikke have, at der blev grebet ind.

Derfor kan jeg konstatere med stor sikkerhed og stor tryghed, at var det gået, som hr. Holger K. Nielsen og SF og Enhedslisten havde ønsket, så havde Saddam Hussein stadig væk siddet ved magten i Irak. Det er også derfor, jeg siger, at det er meget godt, at Enhedslisten har trøjen på, de har bare glemt et nul, for det er over 1 million mennesker, han var ansvarlig for blev dræbt og ikke de 100.000, som man hentyder til dér.

Faktum er, at Saddam Hussein ikke havde siddet i fængsel, men ved magten, hvis hr. Holger K. Nielsen havde fået sin vilje. Det skete ikke – tak.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

I Enhedslisten går vi ind for revolutioner. Det er sådan noget, vi ofte bliver skældt ud for. I denne her sammenhæng diskuterer vi faktisk netop revolutioner, og hvordan man skaber revolutioner. Hvis der er noget, vi på venstrefløjen aldrig har gået ind for og ikke kommer til at gå ind for, så er det revolutioner skabt af bombefly. Vi mener,

at revolutioner skabes fra neden. Det vil altså sige, at befolkningen tager initiativ til at gennemføre revolutioner mod de diktatorer, der eventuelt sidder.

Jeg kan forstå, at hr. Helge Adam Møller og i øvrigt den her regering går ind for en helt anden type revolutioner, nemlig den type revolutioner, hvor de, der har overherredømmet i verden, sender bombeflyene på vingerne og gennemtvinger revolution.

Kl. 15.55

Hvis det nu var sådan, at intentionen bag den her revolution var, at man ønskede at fjerne Saddam Hussein, så kunne jeg godt tænke mig at vide, hvornår hr. Helge Adam Møller stiller et forslag her i Folketinget, eventuelt som privatist, som han jo taler som her i dag, om, at vi skal gå ind med militær magt og fjerne diktatorer i Nordkorea, i Saudi Arabien, i Kina og i ufattelig mange andre lande, hvor der også sidder diktatorer. Hvorfor har hr. Helge Adam Møller ikke taget initiativ til det, hvis det altså var det, der var begrundelsen for at gå ind i Irak?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg var en blandt det kolossalt store flertal i det her Folketing, der var med til at beslutte et par år før Irakkrigen, at det blev nødvendigt at gribe militært ind i forbindelse med diktatoren i Serbien, Milosevic. Jeg har aldrig fortrudt det, og det er min fornemmelse, at det har det store flertal i Folketinget heller ikke, for han var i gang med at begå folkemord. Derfor vil jeg selvfølgelig ikke udelukke den mulighed, at det indimellem, hvis diktatorer rundtomkring i verden er ved at myrde hundredtusinder eller millioner af mennesker, er nødvendigt at gribe ind.

I anledning af den trøje, også fru Pernille Rosenkrantz-Theil bærer, med de 100.000 døde, vil jeg sige, at tallet jo altså er galt. Hussein kostede over 1 million døde, og det, vi har været med til at gøre som danskere sammen med andre, er jo langt mere imponerende, for vi har været med til at befri 24 millioner irakere. Det er jo ikke så dårligt.

(Kort bemærkning).

Pernille Rosenkrantz-Theil (EL):

Befri! Jeg tror vist, vi bliver nødt til at se lidt nærmere på det ord. Befri dem for hvad? Der er ikke ét medlem af det her Folketing, der nogen sinde har ment andet, end at Saddam Hussein skulle fjernes. Eller er der?

Hvad var situationen, hr. Helge Adam Møller? Hvad var situationen omkring Irak og de borgerlige partiers stillingtagen, indtil Irak gik ind i Kuwait? Var situationen ikke den, at hr. Helge Adam Møllers eget parti bakkede op om Saddam Hussein? Er virkelighedens verden ikke, at det præcis er venstrefløjen, der alle årene igennem har været modstander af Saddam Husseins regime og har ønsket, at Saddam Husseins regime skulle falde, i modsætning til De Konservative, i modsætning til Venstre?

Hr. Helge Adam Møller kryber fuldstændig uden om at svare på spørgsmålet: Hvornår vil hr. Helge Adam Møllers parti som konsekvens af, at man åbenbart vil fjerne diktatorer rundt omkring i verden, stille forslag om, at man skal gå ind med militær magt i Nordkorea, Saudi Arabien, Kina? Og vil hr. Helge Adam Møller ikke langt om længe svare på, hvad Det Konservative Folkepartis holdning var til Saddam Hussein, indtil han gik ind i Kuwait?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Hvis der i fremtiden – og ingen kan udelukke det – skulle komme situationer igen i stil med den, vi havde med Milosevic i Serbien under den tidligere regering, hvor et stort flertal brugte magt sammen med en række andre lande for at sikre, at han i dag sidder for en domstol, hvis en lignende situation som med Saddam Hussein skulle opstå, ja, så vil vi forbeholde os, at vi har retten – og også den moralske pligt – til at reagere. Men hvornår den situation – om nogen sinde – opstår, ved vi ikke, så derfor kan jeg ikke svare mere.

Så siger fru Pernille Rosenkrantz-Theil: Befri, hvad er det, vi har befriet? Ja, vi har befriet de 24 millioner irakere for en diktator, som var en af verdens mest brutale. Man skal jo tilbage til Stalin eller Hitler for at have noget at sammenligne med. Vi har befriet dem for et hemmeligt politi, vi har befriet dem for at blive puttet i massegrave, som Saddam Husseins folk lavede, når de havde gasset dem med giftgas, og vi har endelig givet dem mulighed for første gang i over 30 år frit at gå ud og stemme, og det gjorde mere end 60 pct. af befolkningen på trods af, at de fik at vide dagen før, de skulle til valg, at vejene frem til valgstederne ville blive vasket røde af blod. Alligevel var der et stort flertal, der sagde: Vi vil hen og bestemme vores egen skæbne.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Som formand for Forsvarsudvalget har hr. Helge Adam Møller udstedt en venlig opfordring og invitation til Enhedslisten, især til Enhedslistens hr. Frank Aaen, men også til hr. Holger K. Nielsen om at rejse til Irak og opleve, hvad det er, der foregår. Det er vi nogle stykker, der har gjort. Desværre har han modtaget et ubehageligt svar fra hr. Frank Aaen, der afviser det fuldstændigt.

Kl. 16.00

I den anledning vil jeg lige oplyse hr. Helge Adam Møller om, at hr. Frank Aaen faktisk tidligere har rejst til den slags områder. Ifølge forfatteren Mette Herborg var hr. Frank Aaen i 1980 i Afghanistan, og efter fru Mette Herborgs fremstilling deltog hr. Frank Aaen endda i noget, der så ud som tortur. Jeg stiller det som et spørgsmål, for det er faktisk fremsat i en kronik i Berlingske Tidende i sommeren 2002, at hr. Frank Aaen godt ville bevæge sig ned til disse lande, hvor den slags fandt sted, og tilmed støtte et diktatur.

Så jeg vil sige, at hr. Helge Adam Møller ikke skal være så nedslået over hr. Frank Aaens afvisning, for der er måske mere at sige om den end det, der kommer frem her.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nu skal der mere til, at jeg bliver nedslået, end hr. Frank Aaen og SF. Hr. Frank Aaen har de holdninger, han altid har haft, men det bliver de jo ikke mere rigtige af.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg skal bare sige, at man ikke skal tro på alt, hvad der står i aviserne. Men det er korrekt, at jeg har været i Afghanistan. Det er korrekt, at jeg har haft en politik i forhold til Afghanistan, som gik ud på fra dag et at sørge for, at der blev fred, og at alle former for udenlandsk intervention i Afghanistan, det være sig så vel den sovjetiske som den, USA stod for gennem CIA, blev bragt til ophør, så man hurtigst muligt kunne få fred i Afghanistan.

Det var den linje, jeg havde i den periode, hvor de borgerlige partier her i Folketinget støttede talebanerne og syntes, at det var bedre med Taleban end det styre, der var i Afghanistan, som trods alt gik ind for jordreformer, som trods alt gik ind for skoler, for kvindernes ligestilling

og en lang række andre progressive ting. Jeg støttede fred i Afghanistan, mens man her f.eks. støttede Taleban.

(Kort bemærkning).

Søren Krarup (DF):

Det kommer jo uægtelig an på, med hvilke øjne man ser det. »Støtte fred i Afghanistan«. Så vidt jeg ved, var det en sovjetisk invasion, der altså bidrog til at undertrykke et folk, og det var altså denne invasion, som hr. Frank Aaen ifølge fru Mette Herborg var nede som en deltager i. Jeg vil slet ikke nævne det ubehagelige rygte om, at hr. Frank Aaen var deltager i tortur, selv om det står i avisen. Der står så meget i avisen. Men det er faktisk, hvad der står. Så jeg synes, det bliver en lidt ejendommelig fredsmision, hr. Frank Aaen er ude på.

Stadig væk vil jeg sige til hr. Helge Adam Møller, at han ikke skal lade sig nedtrykke af det nej, han har fået fra hr. Frank Aaen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Hvis man har så alvorlige anklager mod et menneske, som der her er blevet fremført, så bør man jo sørge for at indgive en politianmeldelse eller på anden måde sørge for at få det forfulgt, ellers er det jo pjat bare at stå her og sige det. Det, hr. Søren Krarup her nævner, har naturligvis intet som helst, overhovedet intet, på sig.

Det, der er sandheden, er, at jeg fra dag et i den afghanske konflikt sagde: Vi ønsker en fredsløsning, hvor både USA og Sovjetunionen erklærer, at Afghanistan har ret til selv at bestemme. Det var det, jeg gik ind for. Det var, hvad jeg sloges for. Der skete frygtelig mange skrækelige ting, men jeg vil sige, at det standpunkt, jeg havde, var bedre end det, som de, der støttede talebanerne bl.a. med indsamling af penge, havde. Det er der folketingsmedlemmer der har været med til. Jeg synes, at mit standpunkt var bedre. Det var frygtelig dumt at støtte f.eks. Taleban. Det tror jeg de fleste i dag er helt enige i.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Så er det hr. Jørgen Arbo-Bæhr for en kort bemærkning til hr. Helge Adam Møller.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Nu har hr. Helge Adam Møller gentagne gange heroppefra sagt, at tallet 100.000 er for lille, og

det kan jeg i og for sig godt medgive hr. Helge Adam Møller, for det er jo fuldstændig sandt, at Saddam Hussein som diktator gennem årtier medvirkede til og var ansvarlig for massedrab i Irak, f.eks. op gennem 1980'erne, i den periode, hvor han fik støtte af hr. Helge Adam Møller, af de borgerlige partier her i Folketinget, af den amerikanske regering, fordi de på daværende tidspunkt skulle bruge Saddam Hussein til at bekæmpe det iranske regime.

Kl. 16.05

På daværende tidspunkt skulle man bruge Saddam Hussein og så gennem fingre med massedrab fra Saddam Husseins side i modsætning til os andre, som allerede i 1980'erne gang på gang var ude at demonstrere mod de her masse-drab, som Saddam Hussein stod bag. Dengang kunne vi have forhindret, at det blev til 1 million døde under Saddam Hussein, ved at styrke de folkelige kræfter i Irak mod hans regime, men da var hr. Helge Adam Møller ikke med. Først da han kunne bruge det, kom han med, og derfor er det en forbrydelse, men det er ikke en forbrydelse, vi har været med til.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Det glæder mig da, at Enhedslisten giver mig ret i, at tallet 100.000 dræbte af Saddam Hussein er alt, alt for lille. Så siger Enhedslisten, at man bare skulle have fulgt Enhedslisten, der for 20 år siden var ude at demonstrere. Ja, det er typisk Enhedslisten: demonstrere. Det er godt at demonstrere, det kan være nødvendigt, det kan være rimeligt, men over for en mand som Saddam Hussein! Der blev ikke alene demonstreret. FN havde vedtaget 22-23 resolutioner, der alle sammen påpegede, hvad han skulle gøre, og intet af det gjorde han.

Indimellem bliver man altså nødt til at gribe ind, hvis man ikke skal have den næste million døde. Det var det, Danmark gjorde, og nu er vi med sammen med ca. 30 andre lande på appel, en enig appel, fra FN til at bygge samfundet op og skabe demokrati, og det er jeg stolt af.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Desværre var situationen i 1980'erne politisk jo ikke stort bedre end i dag. Heller ikke dengang havde venstrefløjen den politiske magt her i landet eller i USA. I 1980'erne var det jo den borgerlige regering, der havde den politiske magt i Danmark. Det var dem, der kunne have gjort

noget. Det var dem, der kunne have taget afstand fra Saddam Hussein og styrket de folkelige kræfters oprør mod ham. Men hvad gjorde man? Man støttede Saddam Hussein i 1980'erne bl.a. med hr. Helge Adam Møller siddende i det her Folketing, og det kan man ikke benægte.

Vi andre havde ikke magt til andet end at prøve at demonstrere, for vi kunne ikke udgøre det flertal, som skulle til, for at man prøvede at støtte opgøret med Saddam Hussein på daværende tidspunkt. Det havde hr. Helge Adam Møller. Det ville han bare ikke.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Hr. Helge Adam Møller – ønsker ikke at svare. Den næste, der har bedt om ordet for en kort bemærkning til hr. Helge Adam Møller, er hr. Rune Lund.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Kan hr. Helge Adam Møller i det mindste ikke medgive, at så længe de udenlandske tropper stadig væk er i Irak, så længe besættelsen fortsætter, så længe vil der ikke blive fred i Irak? Grunden til, at mange folk netop stemte ved valget i januar, var jo, at de gerne ville have tropperne ud. Mange folk stemte på de partier, som netop arbejdede for at trække tropperne ud, og i og med at der ikke er en exitstrategi, så styrker man de fundamentalistiske kræfter, så styrker man en situation, som i øjeblikket styrer direkte mod en borgerkrig, som ingen ende vil tage. Det ser meget sort ud i øjeblikket, fordi der ikke er en exitstrategi. Kan hr. Helge Adam Møller ikke bekræfte det? 100.000 er døde nu. Hvor mange flere skal dø, før vi får fred i Irak?

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Nej, det kan jeg under ingen omstændigheder bekræfte. Det, man stemte for, var, at man ønskede at få et samfund, hvor man selv kunne være medbestemmende for første gang i 30 år, hvor man selv kunne have lov til at bestemme, hvem der sad i byrådene, hvem man skulle have i parlamentet, hvem man skulle have i regering. Man stemte, fordi man godt selv for første gang i sit liv ville være med til at have en grundlov, som man selv bestemte og ikke Saddam Hussein.

Det var det, man stemte for, og det store flertal var godt klar over, at en af forudsætningerne for, at det kunne lykkes, var, at der var en sådan

orden og stabilitet, og derfor bakker man op om FN's beslutning, der siger, at så længe der er behov for det, så har vi tropper, der hjælper de irakiske styrker med at sikre orden og ro i landet. Det var det, man stemte for.

(Kort bemærkning).

Rune Lund (EL):

Jeg må jo konstatere, at hr. Helge Adam Møller er fuldstændig blind for den situation, at den udenlandske militære tilstedeværelse er en afgørende forhindring for en varig fred i Irak, at så længe de udenlandske tropper er til stede, så vil der dø endnu flere mennesker, så vil der dø i tusindvis af mennesker. Der er allerede 100.000, der er døde nu. Der døde over 1 million, dengang Vesten var Saddam Husseins ven. Nu er der død over 100.000. Hvor mange tusinde flere skal dø, bare fordi det her Folketing bakket op af en masse andre lande ikke vil indse, at så længe de udenlandske tropper befinder sig i Irak, så bliver der ingen fred i Irak?

Kl. 16.10

Jeg må bare konstatere, at hr. Helge Adam Møller er fuldstændig blind for det faktum. Det er en skam, at venstrefløjens ikke er stærkere politisk, end den er i dag. Det kommer forhåbentlig engang i fremtiden, sådan at vi kan få en mere fredelig verden, hvor man ikke starter oliekrige, hvor man ikke starter imperialistiske krige, hvor man ikke prøver at påtvinge andre mennesker rundtomkring i verden sine tanker, sin måde at se verden på med militær magt. Vi skal have de tropper ud af Irak for at skabe varig fred i Irak, og det kan ikke gå hurtigt nok.

(Kort bemærkning).

Helge Adam Møller (KF):

Jeg er hundrede procent uenig med hr. Rune Lund. Havde de danske tropper ikke været der sammen med tropper fra 30 andre lande, så havde der været den gamle Saddam Hussein med hans tropper, med hans hemmelige politi, med hans massegrave osv.

Det er konsekvensen af den holdning, Enhedslisten har, og det er selvfølgelig lovligt og demokratisk at have den holdning, men det havde betydet langt mere end 100.000 døde. Det havde betydet, at antallet på 1 million, der foreløbig var dræbt af Saddam Hussein og hans håndgangne mænd, var steget i samme takt som i årene før.

Derfor synes jeg stadig væk, at jeg er stolt af, at jeg og et flertal i Folketinget beslutter, at de

danske soldater skal blive der og hjælpe, så længe FN ønsker det, så længe den lovligt valgte irakiske regering beder om det, så længe vi gør en positiv forskel, og det gør vi.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger til hr. Helge Adam Møller. Så er det udenrigsministeren.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg vil godt takke for den brede tilslutning, der er til forslaget. Jeg synes, det er modent, voksent og stærkt, at det store flertal her i Folketinget vil blive ved med at imødekomme Sikkerhedsrådets opfordring og Iraks opfordring til at være med til at sørge for, at befrielsen af Irak bliver fast til et demokrati.

Jeg synes selvfølgelig, det er interessant at høre, at Enhedslisten i 1980'erne var imod Saddam Hussein, men de var nu ikke medlem af Folketinget. Så synes jeg, det er mærkeligt, at når man så får fældet Saddam Hussein, så er de meget vrede over det. Jeg kan ikke rigtig se logikken i det. Man ville gerne have Saddam Hussein væk, men det skulle have været i 1980'erne. Når han så kommer væk, så vil man ikke af med ham alligevel. Det er sådan lidt selvmodsigende. Dengang kunne man ikke gøre noget ved det, da sad man ikke i Folketinget, nu kunne man have støttet, at Saddam Hussein var væk, ved at støtte det her forslag. Det gør man ikke.

Jeg kan bekræfte, som hr. Helge Adam Møller er inde på, at tallet 100.000 ikke er noget tal, som er verificeret på nogen måde, som man står her og reklamerer med. Jeg synes, sagen er alt for alvorlig til at lave reklameslogan og posters i Folketingssalen. Det tal, som er det mest accepterede af forskellige organisationer, er omkring 25.000. Det er også alt for mange, men det er primitivt at lave propaganda på dødsfald. Det er meget primitivt, og jeg synes, det er ubehageligt.

Det drejer sig om at få styrket og støttet den irakiske regering og det irakiske folk. Det irakiske folk viste ved valget i januar, at det havde modet og viljen til frihed og demokrati. Det irakiske folk har ved sin regering henvendt sig til Sikkerhedsrådet via det danske formandskab i sidste uge for at bede Sikkerhedsrådet om at træffe beslutning om at fortsætte opfordringen til at være til stede.

Jeg er glad for, at Danmark i dag, samme dag som Sikkerhedsrådet behandler og tiltræder den irakiske anmodning, også viser, at vi tager det

ansvar på os. Der er jo ikke tale om, at det er en besættelsesstyrke, som hr. Frank Aaen siger hele tiden. Altså, det er jo den sædvanlige mangel på respekt for FN, for FN besluttede jo faktisk i juni sidste år, at besættelsen var ophørt, og at suveræniteten lå hos den irakiske regering, som altså har tilladt sig efter at have vundet valget at henvende sig til verdensoffentligheden og bedt den om at blive i Irak.

Så man blæser altså både på det irakiske demokrati, som man så gerne vil have, og man blæser på Sikkerhedsrådet, som man også så gerne vil have. Så det er ikke særlig lødigt og ikke særlig agtværdigt, hvad man foretager sig her i salen i dag.

Derfor ville det også være fuldstændig urimeligt over for Sikkerhedsrådet og over for den irakiske regering at sige ja tak, men vi stikker nu af så hurtigt som muligt. Det, det drejer sig om, er at sørge for, at den irakiske regering får den hjælp, den har bedt om. Det er også den hjælp, som EU har besluttet, for det drejer sig om at støtte FN, og det gør vi bl.a. gennem den rets- sektormission, den retsopbygningsmission, som EU har besluttet at medvirke til. Det gør vi ved at støtte FN i bestræbelserne på at konsolidere og hjælpe det irakiske demokrati. Det gør vi ved at sørge for, at de irakiske styrker bliver i stand til at overtage flere og flere sikkerhedsopgaver selv.

Derfor er dette forslag også vendt i retning af mere træning og mere genopbygning og større indsats på genopbygningssiden. Som man kan se af beslutningsforslaget afsættes der betydelig flere ressourcer dertil, og bl.a. inddrages landbruget.

Kl. 16.15

Jeg bemærkede også, at hr. Frank Aaen virkeligt var imod den føderale opbygning af Irak, det vil sige, at hr. Frank Aaen altså ville mene, at kurderne ikke skulle have den selvbestemmelse, kurderne har inden for den nye forfatning. Det synes jeg også er et mærkeligt synspunkt.

Vi får også at vide, at det er en borgerkrig, og det er også, hvad de sunnier, som ikke kan tilgive, at de ikke er et flertal i befolkningen og derfor må finde sig i, at demokratiet har frataget dem den totale magt, mener. Derfor er det, at man har noget, der ligner borgerkrig. Sunnierne ønsker at skabe den borgerkrig, og shiitterne har meget længe været meget langmodige i tillid til, at det internationale samfund kan styrke irakiseringen og støtte den demokratiske regering.

Der er lavet en analyse af, hvor terroristerne kommer fra, og der har også bredt sig den myte, at det er en irakisk befrielsesbevægelse imod den multinationale styrke. Denne analyse er bygget på Al-Qaeda og tilsvarende grupperes egne oplysninger. Den er hentet fra Al-Qaedas oplysninger og de arabiske tv-stationer, som altså bruger deres lister over martyrer, hvor de laver sådan en mindetekst om hver eneste martyr, hvor der står, hvor han kommer fra, og hvordan han kom ind, for han er en helt. Disse tal er fra det ikke særlig amerikavenlige blad, som heller ikke var glad for, at man gik ind i krigen i sin tid, nemlig det franske *Le Nouvel Observateur*, og man er altså ved analyse af de muslimske Al-Qaeda-grupperes egne tal kommet frem til, at det kun er 15 pct. af de døde terrorister, som kommer fra Irak, 62 pct. kommer fra Saudi-Arabien, 7,5 pct. fra Kuwait, 4 pct. fra Jordan, 7,5 pct. fra Syrien og 4 pct. fra områder som Libanon, Yemen, Libyen, Algeriet, Tunis og Marokko. Der er altså tale om, at irakerne slås med terrorister, som kommer ind fra regionen.

Derfor drejer det sig om et bredt opgør med terrorismen, og der er Irak altså det punkt på kortet for øjeblikket, som disse talebanere, som hr. Frank Aaen åbenbart bekæmpede, prøver at få magten over. Det er det, der skal standses. De skal ikke have magten over Irak. De skal ikke knægte det demokrati, som Irak er ved at skabe, og som den irakiske befolkning stemte så kraftigt for.

Det er da rigtigt, at alle meningsmålinger viser, at de gerne vil have de udenlandske styrker ud – naturligvis vil de det – men de samme meningsmålinger siger jo også bare ikke lige nu, fordi de ikke mener, at sikkerheden er til stede, til at man kan klare sig uden den multinationale styrke. Det er jo præcis også derfor, at den irakiske regering har bedt Sikkerhedsrådet om, at de multinationale styrker bliver, og der står jo også: indtil man selv kan overtage opgaven. Det vil sige, at den irakiske regering heller ikke ønsker, at de skal blive i al evighed. Vi ønsker heller ikke, at de skal blive i al evighed, men vi ønsker at støtte den demokratiske opbygning af Irak og forhindre, at talebanere, Al-Qaeda-folk, får magten og muligheden for at destabilisere de øvrige områder.

Så var hr. Holger K. Nielsen inde på, at vi havde lavet noget helt enestående ved at skrive om, at vi ønsker sikkerhed, således at flygtninge og internt fordrevne kan vende sikkert hjem.

Det skulle være noget helt nyt. Det skulle være en noget speciel koncession.

Jeg må sige til hr. Holger K. Nielsen: Det har stået i de tidligere Irakforslag, det har stået i Afghanistanforslagene, og det står også i forslaget fra SR-regeringen om en dansk deltagelse i en international styrke i Kosovo. Det ved jeg godt at SF formentlig heller ikke stemte for. Men det betyder, at det altså ikke er noget nyt. Der står udtrykkeligt: Styrken – altså den, man sender til Kosovo – skal have til opgave at etablere sikre omgivelser, således at flygtninge og internt fordrevne kan vende sikkert hjem.

Så det er ikke noget specielt nyt. Det er jo klart, at når vi prøver at skabe sikkerhed i et land, så kan de mennesker, som er flygtet fra landet, fordi det var usikkert, naturligvis også vende tilbage, og det er ikke noget specielt, som Socialdemokratiet og De Radikale har måttet finde sig i. Det er såmænd De Radikales eget forslag fra 1999, der kan genfindes i dette forslag.

Så om en slutdato: Jeg har bemærket de meget, meget kloge formuleringer, der ligger i Socialdemokratiets og Det Radikale Venstres bemærkninger til beslutningsforslaget. Jeg synes, de er kloge. De viser nemlig, at man er klar over, at sagen jo ikke nødvendigvis er slut en given dato. Det er jo lagt i køreplanen, at Sikkerhedsrådet skal tage stilling til det videre forløb, når den politiske proces er afsluttet, hvilket ifølge køreplanen skal ske i december i år. Så skal Sikkerhedsrådet tage stilling til fremtiden, bl.a. altså på basis af analyserne og på basis af den irakiske regerings situation og på basis af irakiseringen.

Vi vil da ikke stå her og sige, at vi blæser på, hvad Sikkerhedsrådet beder om i december 2005. Vi sidder selv i Sikkerhedsrådet, og derfor ville det da være urimeligt, at vi satte en slutdato på, for det ville sige, at vi ville meddele Sikkerhedsrådet, at uanset hvad det finder på i december 2005, så blæser vi på det. Det ville da ikke være lødigt af et land, der også selv sidder i Sikkerhedsrådet. Så naturligvis kan man da heller ikke sætte en slutdato på. Det må da afhænge af irakiseringen.

KL 16.20

Vi ønsker, at den irakisering finder sted så hurtigt som muligt. Det er jo det, der står i beslutningsforslaget, det er det, det brede flertal støtter her i Folketinget, nemlig træning, genopbygning, mere beskæftigelse i landet bl.a. via vores større indsats inden for landbrugsområdet.

Jeg er glad for den brede tilslutning, jeg er glad for, at Sikkerhedsrådet og Iraks demokratiske regering får støtte fra et bredt flertal i det danske Folketing og den danske befolkning, og at de danske soldater, politifolk og genopbygningsfolk, der er i området, leverer en stor indsats, som er så påskønnet.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg har to kommentarer. Den første er om en slutdato. Jeg synes, at det da må give anledning til overvejelser hos De Radikale og Socialdemokraterne, at ministeren kommer med det arrogante svar på deres krav om en exitstrategi.

Regeringen, og det bliver jo tydeligt sagt af ministeren, afviser fuldstændigt at begynde at arbejde med exitstrategier, og det synes jeg da må give anledning til nye overvejelser hos De Radikale og Socialdemokraterne.

Den anden er om hele analysen af, at konflikterne i Irak udelukkende handler om udefrakommende terrorister og sunnier, som er utilfredse. Hvis ellers udenrigsministeren læste amerikansk presse i de her uger, ville han vide, at f.eks. New York Times i artikel efter artikel har oprullet et billede af, at det her ikke er et spørgsmål om, at det kun er sunnierne, men tværtimod, og det er det eksplosive i hele situationen i Irak, at shiitterne også er begyndt at bruge deres magtposition til forskellige aktioner mod sunnierne.

Det er præcis det, som er billedet i øjeblikket, og det er et meget alvorligt billede. Hertil kommer tilnærmelserne til den iranske regering, som den nye irakiske regering er begyndt på. Det giver en fuldstændig eksplosiv situation og gør det helt, helt utænkeligt, at der kan komme stabilitet.

Det med, at der bare er tale om nogle terrorister udefra og nogle utilfredse sunnier bliver jo helt modsagt af det billede, der i hvert fald bliver beskrevet af amerikanske medier og, sådan som jeg husker det, også af CIA og andre autoritative kilder. Det er mere og mere en regulær borgerkrig, hvor forskellige parter i stigende grad destabiliserer situationen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Det er jo velkendt, at vi er uenige, men jeg synes alligevel, udenrigsministeren nævnte et par ting, som man så kan undre sig over der ikke blev reflekteret mere over. Udenrigsministeren sagde jo

lidt i forlængelse af det, hr. Holger K. Nielsen lige var inde på, at det jo er en borgerkrig, der er ved at bryde ud i Irak. Det vil sige en konflikt, som ikke engang kan løses ved, at besættelsesstyrkerne trækker sig ud, men som vil føre til en lang, blodig udvikling i Irak. Det er den ene ting.

Den anden ting er, at selv om jeg er enig i, at det er helt ved siden af at prøve at bortforklare det, der sker, med, at det bare er udenlandske terrorister, der strømmer til Irak, så er det jo korrekt, at der også strømmer udenlandske terrorister til Irak, og der sker også en ekstremistisk udvikling i dele af den irakiske befolkning. Det er jo læren fra alle de andre gange, hvor man har prøvet at løse denne her slags sager med militær besættelse, at så får man også fremmet meget ekstremistiske holdninger.

Det, jeg ikke kan forstå, er, at udenrigsministeren ikke reflekterer mere over, at man har skabt et område, hvor ekstremisme og terrorisme vokser som aldrig før, at man har skabt en udvikling, hvor et land er ved at blive kastet ud i en borgerkrig, som kan vare i årtier. Alligevel kommer man og siger til Folketinget, at den kurs, der har været hidtil, bare skal fortsætte. Vi skal bare fortsætte, så skal det nok gå.

Jeg må sige til ministeren, at det ikke ser ud til, at det bare skal gå.

Kl. 16.25

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg føler ikke, at der er nogen som helst arrogance fra regeringens side over for det lødige arbejde, Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre leverer og den meget ansvarsfulde opgave, de påtager sig, således som det brede flertal i Folketinget gør det.

Jeg har mærket mig, at Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre netop ikke vil blæse på FN, men i deres beslutningsforslag skriver, at de vil støtte løsningen af FN's og NATO's opgaver i Irak. Det tager jeg som udtryk for, at man vil lytte til, hvad FN siger i december måned. Det vil vi alle sammen. Det er derfor, man ikke kan komme med sådan nogle færdige svar, som hr. Holger K. Nielsen gerne vil have, for det vil ikke være at lytte til NATO og FN og for mit vedkommende også Irak.

Det er fuldstændig rigtigt, må jeg sige til hr. Holger K. Nielsen, at sunniekstrémisterne – der var jo altså også mange sunnier, der stemte ved valget, og som ønsker demokratiet – ønsker at få

fremprovokeret en borgerkrig, hvor shiitterne under ledelse af Sistani har været meget, meget tilbageholdende med ikke at give dem den. Men det er også rigtigt, at de er begyndt at reagere, for selvfølgelig kan man ikke forvente, at der hele tiden kan myrdes løs på shiitter.

Vores svar på det er jo ikke at løbe, men at støtte den demokratiske proces, som også har betydning, at sunnierne skal inkluderes, og sunnierne er inkluderet i parlamentet nogenlunde svarende til deres befolkningstal, og deres del af forfatningskommissionen skal øges. Det er også det, vi siger til dem. Så der er altså en politisk løsning, der skal løftes. Men den politiske løsning kan ikke finde sted i kaos, og derfor må man være med til at støtte den demokratiske valgte regering.

Det er jo helt oplagt, at falangisterne, som det jo er, altså højrefascister, og hvad man nu vil kalde dem fra sunniområderne og de religiøse ekstremister fra Al-Qaeda-grupperne, da ønsker at komme derind. De ønsker at komme ethvert sted, hvor de kan lave slagsmål for at destabilisere så meget som muligt. Det betyder da ikke, at man skal sige o.k. så går vi, så kan I få jeres slagsmål. Så skal man da støtte den demokratiske regering og det irakiske folk i at prøve at forhindre det og træne sikkerhedsstyrkerne, så irakerne selv kan overtage opgøret med dem. Jeg tror også, at den mest farbare vej for opgøret med disse terrorister er, at de irakiske sikkerhedsstyrker selv overtager det. Men de skriver jo udtrykkeligt til FN, det er i Sikkerhedsrådet i dag, at det kan de ikke endnu, og derfor øger vi med det her beslutningsforslag træningsindsatsen.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Nu diskuterer vi jo ikke kun dansk deltagelse. Vi diskuterer dansk deltagelse i en koalition, der er ledet af USA. Nu kan jeg jo så bare vælge at sige, at jeg tror på, at landets udenrigsminister ønsker en udvikling, der går i retning af mindre militær fokusering. Det tror jeg ikke man kan påstå om USA. Altså alt, hvad vi ser og hører og læser om USA's indsats i Irak, går ud på at skyde først, går ud på at bombe, går ud på at bruge overdreven vold. Der er også mange engelske militære rapporter om, at USA's overdrevne alt for ivrige anvendelse af vold og voldsom vold er med til at sikre, at der ikke på noget tidspunkt, så længe USA er i Irak, er udsigt til en fredelig, demokratisk udvikling.

Derfor er det helt enkle spørgsmål til udenrigsministeren: Er det sådan, at Danmark over for USA siger, at vi ikke tror så meget på den der voldsomme anvendelse af militær magt som den vigtigste vej til at få en løsning? Er det sådan, at Danmark på noget tidspunkt over for USA har udtrykt kritik af den måde, koalitionens under USA's ledelse fører sig frem på?

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Det er da sødt af ministeren, at han forsøger at fortælle Socialdemokraterne og De Radikale, at de gør et godt stykke arbejde. Jeg ved så ikke, hvor meget behov de har for at blive nusset i nakken af regeringen på den måde, men det må de jo selv svare på.

Det, jeg bare kan konstatere, er, at alle de ting, man har fremført bl.a. i betænkningens bidraget, tager regeringen ikke højde for. Det gør regeringen simpelt hen ikke.

Jeg synes da også, det er interessant, at ministeren indrømmer, at de konflikter, der er i Irak, ikke bare er et spørgsmål om terrorister udefra og nogle skuffede sunnimuslimer, men at der faktisk er optræk til en regulær borgerkrig. Det er præcis det, som er blevet oprullet de seneste uger ikke mindst i amerikansk presse. Det er det altså, og situationen er derfor langt, langt mere alvorlig end den, man forsøger at give indtryk af bl.a. fra regeringens side.

Kl. 16.30

Det er derfor, man må sige til sig selv: Vi har været i Irak siden 2003 – det er ca. 2 år – man vil forlænge det i yderligere 8 måneder, og jeg vil æde min gamle hat på, at man vil komme igen efter 8 måneder og have en ny forlængelse. Situationen bliver værre og værre og værre. Ustabiliteten er der hele tiden. Derfor må vi spørge: Hvor længe endnu skal Danmark være en del af denne her krig?

(Kort bemærkning).

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Jeg tror ikke, at vi kommer meget længere i denne her debat, for alle synspunkter er jo nu ridset op. Men jeg vil sige til hr. Holger K. Nielsen, at med hensyn til anvendelsen af den militære magt er det jo sådan, at efter den beslutning, der blev truffet i FN's Sikkerhedsråd i juni måned i fjor, er Irak en suveræn stat, og den brevveksling, der fandt sted bagefter mellem udenrigsminister Powell og statsminister Alawi går netop

ud på, hvorledes den militære magt skal anvendes.

Det er den irakiske regering, der tilkalder den militære magt. Derfor vil hr. Holger K. Nielsen også, hvis han hører efter, kunne få at vide, at den aktion, der finder sted i Bagdad for øjeblikket, er efter en irakisk regerings ønske. Den består altså af 30.000 irakiske soldater og, så vidt jeg er oplyst, af 10.000 amerikanske soldater. Det vil sige, at vi nu er ved at komme over i den fase, hvor den multinationale styrke kan være en støttestruktur og en ekstra hjælp til den irakiske regering, som præcis vil undgå borgerkrig for at få skabt ro i landet.

Men der er jo altså kræfter, der ikke vil have ro. Jeg var så venlig at oplyse hr. Holger K. Nielsen om de tal, som kommer fra de islamistiske hjemmesider, hvor man kan se martyrerne, og der kan man altså se, at det kun er 15 pct., der er fra Irak, de andre kommer andre steder fra. De kommer altså ind, vil jeg fortælle hr. Holger K. Nielsen, for at hjælpe de kræfter, som ikke ønsker et stabilt demokratisk Irak.

Og hvem er det? Ja, det er sunniekstrømisterne, som ikke vil fraskrive sig magten igennem et demokrati, for de kan ikke have magten igennem et demokrati, og det er den religiøse fanatisme omkring Al-Qaeda, rødderne, rodnettet, som simpelt hen ikke accepterer demokrati, fordi de ikke mener, at det er i overensstemmelse med Koranen.

Skal vi da bare lade den slags kræfter få magt? Nej, det skal vi ikke, og derfor skal vi selvfølgelig støtte den demokratiske irakiske regering, som altså også har fuld støtte af alle lande i Sikkerhedsrådet og heldigvis også af det brede flertal her i Folketinget, hvilket jeg endnu en gang takker for.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Jeg har fra 17 medlemmer modtaget anmodning om, at afstemningen om den endelige vedtagelse af B 89, som vi har behandlet et stykke tid, foretages ved navneopråb.

De pågældende medlemmer er: Egil Andersen (SF), Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Pernille Vigsø Bagge (SF), Line Barfod (EL), Anne Baastrup (SF), Per Clausen (EL), Steen Gade (SF), Poul Henrik Hedeboe (SF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Rune Lund (EL), Holger K. Nielsen (SF), Kamal Qureshi (SF), Pernille Rosenkrantz-Theil

(EL), Ole Sohn (SF), Villy Søvnald (SF), Kristen Touborg (SF) og Frank Aaen (EL).

I den forbindelse skal jeg sige, at vi jo har et afstemningsanlæg, der er indrettet sådan, at man på udskriften kan se, hvordan hver enkelt har afgivet sin stemme. Dette kan endvidere ses på Folketingets hjemmeside.

Det er derfor min hensigt, som det er sket i tidligere tilfælde, at foreslå, at afstemningen foregår på sædvanlig vis, dvs. ved brug af det elektroniske afstemningsanlæg. Men jeg vil samtidig foranledige, at afstemningsresultaterne ved navns nævnelser optages i Folketingstidende, således at enhver kan gøre sig bekendt med, hvordan alle medlemmerne i Folketinget har stemt.

Dette forslag vil jeg følge, medmindre der bliver begæret afstemning om det. *(Der gøres indsigelse)*. Så stemmer vi om formandens forslag.

Afstemning

Formandens forslag vedtoges med 93 stemmer (V, S, DF, KF, RV og SIU) mod 10 (SF og EL).

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Det betyder, at afstemningen nu vil foregå på sædvanlig vis, dog således at jeg sørger for, at det i Folketingstidende bliver noteret, hvad hvert enkelt medlem har stemt.

Afstemning

Forslaget til folketingsbeslutning vedtoges med 96 stemmer mod 16, som nedenstående liste viser; 67 medlemmer var fraværende.

Ja:

Simon Emil Ammitzbøll (RV), Hans Andersen (V), Jytte Andersen (S), Kim Andersen (V), Christine Antorini (S), Hüseyin Arac (S), Elisabeth Arnold (RV), Lars Barfoed (KF), Gitte Lillelund Bech (V), Tom Behnke (KF), René Skau Bjørnsen (S), Erling Bonnesen (V), Sandy Brinck (S), Colette L. Brix (DF), Henrik Brodersen (DF), Kirsten Brosbøl (S), Morten Bødskov (S), Carina Christensen (KF), Peter Christensen (V), Poul Erik Christensen (RV), Troels Christensen (V), Anne-Mette Winther Christians (V), Walter Christophersen (DF), Mikkel Dencker (DF), Jørn Dohrmann (DF), Charlotte Dyremose (KF), Joan

Erlandsen (V), Lene Espersen (KF), Søren Espersen (DF), Søren Gade (V), Elisabeth Geday (RV), Pia Gjellerup (S), Carsten Hansen (S), Lene Hansen (S), Pernille Blach Hansen (S), Martin Henriksen (DF), Magnus Heunicke (S), Britta Schall Holberg (V), Svend Erik Hovmand (V), Karen Hækkerup (S), Klaus Hækkerup (S), Marianne Jøved (RV), Frank Jensen (S), Kristian Jensen (V), Lene Jensen (S), Michael Aastrup Jensen (V), Mogens Jensen (S), Birgitte Josefsen (V), Kurt Kirkegaard (V), Karen J. Klint (S), Anita Knakkegaard (DF), Søren Krarup (DF), Pia Kristensen (DF), Per Kaalund (S), Jesper Langballe (DF), Flemming Damgaard Larsen (V), Pia Larsen (V), Lars Christian Lilleholt (V), Kristian Pihl Lorentzen (V), Jens Hald Madsen (V), Christian Mejdahl (V), Anne-Marie Meldgaard (S), Morten Messerschmidt (DF), Leif Mikkelsen (V), Kim Mortensen (S), Helge Adam Møller (KF), Per Stig Møller (KF), Tina Nedergaard (V), Allan Niebuhr (KF), Elsebeth Gerner Nielsen (RV), Jakob Axel Nielsen (KF), Karsten Nonbo (V), Ellen Trane Nørby (V), Torsten Schack Pedersen (V), Jan Petersen (S), Morten Helveg Petersen (RV), Tina Petersen (DF), Troels Lund Poulsen (V), Rasmus Prehn (S), Anders Fogh Rasmussen (V), Troels Ravn (S), Jens Rohde (V), Preben Rudengaard (V), Irene Simonsen (V), Niels Sindal (S), Helle Sjelle (KF), Birthe Skaarup (DF), Peter Skaarup (DF), Inger Støjberg (V), Frode Sørensen (S), Arne Toft (S), Jan Trøjborg (S), Eyvind Vesselbo (V), Jens Vibjerg (V), Christian Wedell-Neergaard (KF) og Jørgen Winther (V).

Nej:

Eigil Andersen (SF), Jørgen Arbo-Bæhr (EL), Line Barfod (EL), Per Clausen (EL), Poul Henrik Hedebøe (SF), Anne Grete Holmsgaard (SF), Høgni Hoydal (TF), Lars-Emil Johansen (SIU), Kuupik Kleist (IA), Rune Lund (EL), Holger K. Nielsen (SF), Pernille Rosenkrantz-Theil (EL), Ole Sohn (SF), Kristen Touborg (SF), Jytte Wittrock (S) og Frank Aaen (EL).

Fraværende:

Thomas Adelskov (S), Poul Andersen (S), Charlotte Antonsen (V), Svend Auken (S), Pernille Vigsø Bagge (SF), Bendt Bendtsen (KF), Lotte Bundsgaard (S), Bent Bøgsted (DF), Anne Baa-

strup (SF), Kim Christiansen (DF), Pia Christmas-Møller (KF), Bente Dahl (RV), Kristian Thulesen Dahl (DF), Lone Dybkjær (RV), Inge-Lene Ebdrup (V), Charlotte Fischer (RV), Claus Hjort Frederiksen (V), Mette Frederiksen (S), Louise Frevert (DF), Steen Gade (SF), Mette Gjerskov (S), Ole Glahn (RV), Christian H. Hansen (DF), Eva Kjer Hansen (V), Flemming Hansen (KF), Torben Hansen (S), Connie Hedegaard (KF), Birthe Rønn Hornbech (V), Rikke Hvilshøj (V), Bertel Haarder (V), Jacob Jensen (V), Per Ørum Jørgensen (KF), Anfinn Kallsberg (FF), Naser Khader (RV), Jens Kirk (V), Henriette Kjær (KF), Pia Kjærsgaard (DF), Jeppe Kofod (S), Henrik Sass Larsen (S), Bjarne Laustsen (S), Martin Lidegaard (RV), Jens Christian Lund (S), Mogens Lykketoft (S), Lissa Mathiasen (S), Brian Mikkelsen (KF), Lone Møller (S), Karin Nødgaard (DF), Poul Nødgaard (DF), Marion Pedersen (V), Thor Pedersen (V), Niels Helveg Petersen (RV), Søren Pind (V), Johs. Poulsen (RV), Kamal Qureshi (SF), Lars Løkke Rasmussen (V), Helge Sander (V), Hans Christian Schmidt (V), Lise von Seelen (S), Hanne Severinsen (V), Hans Kristian Skibby (DF), Ole Stavad (S), Villy Søvndal (SF), Helle Thorning-Schmidt (S), Ulla Tørnæs (V), Jens Peter Verner (S), Margrethe Vestager (RV) og Morten Østergaard (RV).

Den fg. formand (Elisabeth Arnold):

Udenrigsministeren vil få meddelelse om denne beslutning.

Kl. 16.35

Den næste sag på dagsordenen var:

17) Anden (sidste) behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om nedsættelse af momssatsen for overnatninger på hoteller og lignende etableringer.

Af Colette L. Brix (DF) m.fl.

(Fremsat 1/4 2005. Første behandling 20/4 2005. Betænkning 24/5 2005).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.